

bøkur og bløð

Fiskivinna og fiskivinnu-
mál — nú er fyrsta
bindið komið

Føroya fiskimannafelag hevur givið út Fiskivinna og fiskivinnu-mál 1940-70, 1. bind, eftir Erlend Patursson. Annað bind kom í 1976 og vónir eru til, at triðja og seinasta bindið kemur um eitt ár ella so.

Fiskivinna og fiskivinnu-mál er stór bók, 420 blaðsíður. Hon er prentað hjá Estra í Gøtu og kostar innbundin 100 kr.

Hin reyða ryssan
— nýggj føroysk barnabók

Hin reyða ryssan eitur
nýggj føroysk

HIN REYÐA
RYSSAN

barnabók, sum er komin í hesi vikuni. Steinbjørn B. Jacobsen hevur skrivað og Zacharias Heinesen teknað.

Hetta er fyrsta bókin í eini røð, men hon kann sjálvsagt lesast sum ein sjálvstøðug bók.

Hin reyða ryssan er 45 blaðsíður til stóðar og hon kostar 32 kr. Føroya lærarafelag gevur út.

Mondul nr. 2 í ár

Mondul, tíðarritið hjá Fornminnisavvinnum, er komin út. Hetta er annað heftið í ár.

Í Mondli hesaferð er annar partur av greinini hjá Adrian J. Beenhakker um hálendingar í Føroyum.

Meira er um hálendingar. Jógvan Ravnsfjall hevur grein um eysturindiafaran »Walcheren«, sum fór á land norðan fyri Kvivik í 1667. Grein hjá Jógvan kallast 1667, tað minniliga árið.

Greinarøðin um Kongaliga einahandilin heldur fram. Hesaferð skrivur Peter Korsgaard um takstbroytingina í 1723.

Annars eru í Mondli trýggjar gamlar ljósmyndir. Tað á forsiðuni hevur Hans M. Debes,

Skræddar Debes, tikið. Bárður Jákupsson er ritstjóri á Mondli.

Eftirkomararnir hjá Hans Marius Debes hava latið Fornminnisavvinnum tjóðbúna skræddaramestarans, verður upplýst í Mondli

Færøske sluppfiskere endurprentað

Bókin hjá Jóan Paula Joensen, Færøske sluppfiskere, er komin út aftur í endurprentaðum tilki, óbroytt í mun til fyrstu útgávu.

Bókin, sum er doktrinaritgerð hjá Jóan

Paula Joensen, kom fyrstu ferð út í 1975. Hon varð útseld eftir stuttari tíð.

Færøske sluppfiskere er 254 síður og hon kostar 90 kr. Tað er Eli Joensen, sum gevur hana út.

Framhald av síðu 6

Tað vóru fólk úr Vágum, ið tóku seg saman, at fáa sett á stovn Keyppsamtøka har vesturi, teirra millum tey, ið longu vóru limir í Havn. Eg ivist í, at orsøkin til, at tey vilja hava Keyppsamtøku, var tann at keyppmaðurin har seldi islendskt lambakjot

uttan vinning, heldur mundi tað vera tí, at tey sjálvi vildu vera við til at avgera, hvussu teirra krambúð skal vera, bæði hvat viðvikur vóruúrvali og prísum. Hetta kunnu tey ígjøgnum teirra valdu umboð.

At prislagið í Vágum er lækkað nú visir einamest, hvørja stóra uppgávu ein

keyppsamtøka hevur har. Tað er eisini ógvuliga natúrligt, at teir limir, sum fyrr noyddust tann langa veg til Havnar, nú keypa har vesturi. Aðalfundurin í Vágum visti, at áhugin fyri Keyppsamtøkuni er stórur. Úrslitið higartil visir eisini, at limirnir framvegis fylkjast eins nógv um krambúð teirra

og teir gjørdur fyrsta dagin, hon varð latin upp.

Keyppsamtøkan í Vágum er talandi dømi um samanhold, tá ið eitt mál skal náast. Standið saman um tykkara krambúð, tit eiga ágóðan.

Ein, ið vil Keyppsamtøkuni væl

POLITISKAR TÓNLEIKA
SENDINGAR Í ÚTVARPINUM?

Blaðstjóri Dagblaðsins kærði seg herfyri um politiska slagsíðu í útvarpinum, og beyð seg fram sum fylresara um evnið »sosialisma« fyri at víga upp móti Zakariasi Wang og Hans Holm, sum høvdu tósað um politisk evni í útvarpinum.

Hóast útvarpið ikki beinleiðis legði seg fyri fótarnar á Óla, so at lurtararnir kunnu sloppið at frótt seg yvir hansara stóra kunneika til sosialismu (Bokassa, Idi Amin o.s.f.), so hevur tað tó gingið krøvnum partvist á móti við snildisliga at lata partamannin Essa

Arge fáa bestu senditið vikunnar, leygarkvöld, til eina tónleikasending, har luftaðir vörðu folkafløkspolitiskir lumaheimspekis-bitar, sum eitt nú »um tú vilt hava nakran at gera nakað fyri teg, bið tá ein, sum hevur nógv at gera« — við øðrum orðum: samfelagið er bytt upp í tey dovu sum onki tíma, og so tey idnu, røsku, (folkafløksyvmenniskjuni). Annars var sendingin fylt við smáborgarligum hugleiðingum um samfelag og menniskju.

Men eg haldi at vit eiga at fróast yvir tað fram-

stigt, at útvarpið er farið at nýta bestu senditið vikunnar til politiskar tónleikasendingar. Vit eru eisini onnur tónleika- og politiskt áhugaði, sum hava hug at sleppa fram at tósa um tónleikin og tað samfelag, hann virkar í. Evnini kunnu verið »fólkatónleikur í kapitalismuni«, »politiskur tónleikur og skaldskapur í Skandinaviu síðani seinna heimsbardaga«, »Tjóðsangir og teirra hugmyndafrøðsliga innihald«, »Arbeidarsangir — symboldyrkjan ella sosialrealisma?«, ella kanska »Die Fahne Hoch — livir

germanska tjóðskaparskenslan í okkum enn?« — ja, evnini eru nógv, so útvarpið átti nú at farið at brotið upp um armar og fingið nakrar tónleikasendingar, sum høvdu eitt veruligt innihald og kundu fingið fólk at skilt tónleik og sang í størri mun sum eitt sosialt fyrbrigdi sum spælir ávisar leiklutir í einum samfelag, har millum eisini politiskar leiklutir.

If you want something done, ask

BUSY MEN

HVØR SKAL HAVA KOYRILIN?

Fyrst vil eg ynskja Jákupi Lindenskov, landsstýrismanni og partamanni minum, hjartaliga tillukku við fólkatingsessinum.

Síðan má eg siga, at tað harmaði meg, tá ið hann kom við viðmerkingum til valið valnáttina.

Tá vóru tað nøkur, ið fingið ótekk »fingu piskin«, sum útvarpsmaðurin segði. Hetta hoyrdu eysturoyingar, ja, alt Føroya fólk.

Um vit hyggja at víðurskiptunum í Eysturoy, so haldi eg, at tað eru fleiri enn javnaðarfólk í Eysturoynni, ið treingja til at fáa koyrilin.

Teir, ið manna brúnna á samfelagsskúttuni, har ið nývaldi fólkatingslimurin

er við og harvið er við at seta út í kortið, hevur verið við at planlagt ta útbygging av samfelaginum sum verið hevur.

Vit megu spyrja okkum, kunnu eysturoyingar vera nøgdri?

Útróðarmenn, ið striðast fyri litla lön, verða argaðir á tann hátt, at teir ikki fáa loyvi at lætta um sitt strev, við at nýta eitt net at landa feskan fisk við. Ógvuliga barnsligt.

Hvussu hjá teimum, ið nýta trol og taka posar inn, ið víga fleiri tons, umframt at hava drigið trolíð aftan á sær í fleiri tímar?

Bergholið ígjøgnum Lørvíksfjall, sum fleiri ferðir er viðtikið í lögtinginum einki røktist fyri. Øll

vita, at mangan er tað fært fram, at Lørvíksvegurin er ógvuliga vánaligur, bæði krókutur og smalur afturat tí, at har er bjarglendi og stórir vandi fyri omanlopi, og menn bera ótta fyri, at vegurin, har ið brattast er, kann loypa oman.

Hendan vegin ferðast fjøld av fólki. Rutusamband til og frá Norðoyggjum er eftir hesum vegi.

Hetta bergholið átti fyri langt síðan at verið gjørt, fram um mangt annað.

Eysturoyingar hava í langt áramál høyrst um eitt Ellis- og roktarheim sum skal gerast her í oynni, sum má vera átroðkandi at fáa gjørt, hesum má vera brúk fyri í eini oyggj

við so stórum fólkatáli.

Hin nógv umrødda skúlaumsitingin, sum skuldi vera í Fuglafirði hvar man hon enda?

Sjálvandi har sum summir vilja, at alt sum hevur við almenna umsiting at gera, skal vera.

Hvar eru HF skeiðini ella hægri skúlarnir og teknisku skúlarnir. Ikki í Eysturoynni.

Ásannast má, at Eysturoy, ið er ein fólkarík oyggj, hevur verið fyri vanbyti.

Hesi og mong onnur víðurskifti hesum víðvíkjandi megu vit sum javnaðarmenn leggja okkum í geyma.

Jørgin Thomsen

HEILSUSYSTRAR, HVAR ERU TIT?

Nú um dagarnar hava nógv foreldur — eisini vit triggjar — fingið avboð frá heilsusysturum. Tær kunnu ikki koma, verður sagt, tí tær hava sagt upp. Løgið, hugsaðu vit, tí tað visti seg, sum alt var í lagi, seinast vit sóu tær.

Nú hava vit høyrst, at tað er Býráðið, sum ikki vil seta tær eftir treytunum hjá sjúkrasystrafelagnum. Skal hetta skiljast so, at Býráðið ikki vil gjalda tað, sum ein góð heilsusystur skipan kost-

ar, so hava teir í hvussu so er hvørki skil fyri, hvat slikt fyrirbygandi heilsurokt hevur at týða fyri børnini ella fyri samfelagið. Alla aðra staðni vita fólk, at slikt fyrirbygandi arbeiði sparir mongdir av pengum seinni til víðgerðir av ymsum slag.

Tað er nógv fyri, at menn sum ikki sjálvir vita, hvussu ringt tað mangan er at hava ábyrgdina av, at pinkubørn trivast, ferð eftir ferð skulu taka avgerðir í sli-

um málum. Sum so ofta fyrr tá sparast skal, skera teir niður har, teir halda seg sleppa lættast frá tí. Í hesum fori fyrirbygandi arbeiði, gjørt av kvinnum til frama fyri pinkubørn.

Í hesum máli er onki rúm fyri trætan um gott ella ikki gott, her ræður

um liv, heilsu og trivnað hjá okkara pinkubørnum og: Vit góðtaka ikki, at Býráðið sparir tær sjúkari og okkum øll fátækari.

Hvat siga Kommunulæknarnir?

Triggjar
pinkubarnamammur

Lýsið í

sosialinum

